

24. 1. 2024

DIDAKTICKÝ TEST

Jméno a příjmení

Počet úloh: 21

Maximální bodové hodnocení: 30 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

1. Základní informace k zadání zkoušky

- Časový limit pro řešení didaktického testu je **45 minut**.
- U každé úlohy je uveden počet bodů.
- U všech úloh/podúloh je nabízená **odpověď** s
- Za nesprávnou nebo **se neudělují** žádné body.
- Odpovědi píšete do záznamového archu.**
- Poznámky si můžete sešitu, nebudou však hodnoceny.

2. Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modrou nebo černou propisovací tužkou**, která píše dostatečně silně a nepřerušovaně.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D
4 ☐ ☐ ☒ ☐

Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvete pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačíte křížkem do nového pole.

GHB – Den otevřených dveří

27. 11. 2024

8:00 – 18:00

prohlídka školy a

doprovodné akce

součástí dne otevřených

dveří Přijímačky nanečisto

(16:00 – 17:40)

- Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědi (např. dva křížky u jedné úlohy) bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi píšete zřetelně do vyznačených

bílých polí.

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pak původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole. Zápisy uvedené mimo vyznačená bílá pole záznamového archu nebudou hodnoceny.
- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena**.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

(1) Pohled na fotografie z ulic Cândido Godói vyvolá v člověku dojem, že vidí dvojité. Zákony pravděpodobnosti totiž v tomto městečku, ležícím na jihu Brazílie poblíž Argentiny, zřejmě neplatí. Zatímco např. v České republice připadá jeden porod dvojčat na zhruba padesát jednočetných porodů, v Cândido Godói se dvojčata rodí při každém desátém porodu. Město si na své výjimečnosti zakládá. Jeho symbolem je socha ženy chovající **identická** dvojčata, nad městskou bránou spatříte nápis Vítejte v zemi dvojčat.

(2) Zvýšený výskyt dvojčat neunikl pozornosti **vědcům**, tento fenomén zde zkoumají již od 60. let minulého století. Nedávno jihoamerické městečko vzbudilo zájem celého světa, a to kvůli odvážné a dosti ***** teorii argentinského historika Jorgeho Camarasy, který vysoký podíl dvojčat v tamější populaci spojuje s odpornými zločinnými praktikami Josefa Mengeleho. Ve své publikaci z roku 2008 nazvané Mengele: Anděl smrti v Jižní Americe Camarasa uvedl, že jeden z nejznámějších nacistických lékařů měl v Cândido Godói laboratoř, v níž prováděl různé experimenty směřující k jedinému cíli – uměle zvýšit počet jedinců vyhovujících nacistickému ideálu „čisté rasy“. K **tomuto** závěru Camarasa dospěl na základě **svědectví** místních pamětníků. Josef Mengele prý v Cândido Godói působil: údajně byl poměrně ceněným odborníkem, který pod jménem Rudolf Weiss pečoval o těhotné ženy. Jaká je ale pravda? Odhalil Camarasa nová fakta ze života Anděla smrti, nebo se dopustil (možná nezáměrně) ***** veřejnosti?

(3) Ve prospěch jeho hypotézy hovoří některé skutečnosti: Mengele se výzkumem, jehož cílem bylo zvýšit pravděpodobnost vícečetného těhotenství, zabýval na Hitlerův příkaz už během svého působení v koncentračním táboře Osvětim a po válce opravdu žil pod falešnou identitou v Jižní Americe. Početná skupina odborníků ale Camarasovu teorii odmítá jako nepodloženou. Příčinu celé záhady tedy asi nenajdeme v ničem jiném než v dědičnosti.

(vtm.e15.cz; www.stoplusjednicka.cz, upraveno)

max. 2 body

1 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N):

		A	N
1.1	Jihoamerický stát, v němž leží městečko Cândido Godói, na jihu sousedí s Brazílií.	☐	☐
1.2	Fenoménem zvýšeného výskytu dvojčat v Cândido Godói se vědci zabývají od 60. let 19. století.	☐	☐
1.3	Zatímco v České republice jsou jednočetné porody častější než porody dvojčat, v Cândido Godói je to naopak.	☐	☐
1.4	Hypotéza Jorgeho Camarasy byla zveřejněna v autobiografické knize od nacistického lékaře nazvané Mengele: Anděl smrti v Jižní Americe.	☐	☐

1 bod

2 Které z následujících slov se ve výchozím textu vyskytuje v chybně užitém tvaru?

(Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu vyznačena tučně.)

- A) tomuto
- B) vědcům
- C) identická
- D) svědectví

3 Která z následujících informací je ve výchozím textu čtenářům předkládána jako nejméně jistá?

- A) informace, že Hitler vydal příkaz týkající se výzkumu vícečetného těhotenství
- B) informace, že muž označovaný jako Anděl smrti pobýval nějakou dobu v Evropě
- C) informace, že početná skupina odborníků zaujímá ke Camarasově teorii odmítavý postoj
- D) informace, že zvýšený výskyt dvojčat v městečku Cândido Godói zapříčinila jen dědičnost

1 bod

4 Na každé ze dvou vynechaných míst (**) ve výchozím textu patří jedno slovo. Ve které z následujících možností jsou uvedena obě tato slova v pořadí odpovídajícím výchozímu textu?**

(Význam slov ve správném řešení musí odpovídat kontextu výchozího textu. Po doplnění slov musí být příslušné větné celky jazykově správně.)

- A) kontroverzní – machinace
- B) kontroverzní – mystifikace
- C) konzervativní – machinace
- D) konzervativní – mystifikace

1 bod

5 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je pravopisná chyba?

- A) vysoký podíl dvojčat v tamější populaci
- B) jeden z nejznámějších nacistických lékařů
- C) spojuje s odpornými zločinnými praktikami
- D) údajně byl poměrně ceněným odborníkem

max. 3 body

6

6.1 Vypište z první části výchozího textu přísudek jmenný se sponou.

6.2 Vypište ze třetí části výchozího textu dvě podstatná jména rodu ženského, která mají funkci podmětu.

7 Vypište z každé z následujících vět (7.1 a 7.2) základní skladební dvojici.

(Základní skladební dvojice musí být zapsány pravopisně správně.)

7.1 Polorozpadlé stavení na úbočí kopce se během několika let proměnilo v moderní informační centrum.

7.2 Stinná zákoutí a studený horský potok představují vítané osvěžení po namáhavé túře.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 8 – 12

Kapustňáci jsou velcí býložraví savci, kteří žijí v pobřežních vodách i v ústích řek. Vzhledově se trochu podobají tuleňům, oproti **nim** ale kapustňáci mají výraznější, mírně zploštělou hlavu. Dospělí jedinci dorůstají délky 2,5 až 4,5 metru a váží 200 až 600 kilogramů. Jejich potravu tvoří především mořské trávy a řasy. Díky tomu získali přezdívku mořské krávy, ačkoliv s kravami, které se pasou na loukách, příbuzní rozhodně nejsou. Kapustňáci se vyvinuli před více než 50 miliony let ze čtyřnohých suchozemských savců a společné předky mají – poněkud překvapivě – se slony.

Pokud vezmeme v potaz poměr mezi hmotností mozku a celkovou hmotností živočicha, pak kapustňák má menší mozek než většina savců. To ale neznamená, že je hloupý. Podle vědců jsou kapustňáci v URČITÉM směru srovnatelní s delfíny, považovanými za jedny z nejinteligentnějších tvorů ve zvířecí říši.

Kapustňáci mají malé oči, nicméně zrak jim slouží docela dobře. Aby se ale podívali směrem, kterým potřebují, musí otočit celé tělo. Místo 7 krčních obratlů, což je počet obvyklý u savců, jich totiž kapustňák má pouze 6 (stejně jako lenochod krátkokrký). Co se týče zubů, mohli bychom kapustňákům závidět. Člověk totiž PROJDE přirozenou výměnou chrupu jen jednou za život, zato když kapustňákovi vypadne zub (většinou následkem konzumace stravy se zrnky písku), vždy **mu** doroste.

Kapustňáci jsou zdatní plavci – mají velký silný ocas, který jim USNADŇUJE pohyb ve vodě. Nad hladinu se vynořují zpravidla každých 5 minut, i když pod vodou vydrží bez nádechu až 20 minut. Nemají silnou vrstvu podkožního tuku, a tak dlouhodobě nejsou schopni snášet nižší teploty.

Kapustňáci jsou velmi přátelští tvorové. V současné době však jejich počty z dosud neznámých důvodů stále klesají. Byli proto zapsáni na seznam OHROŽENÝCH živočišných druhů.

(www.epochaplus.cz; www.national-geographic.cz, upraveno)

8 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N):

		A	N
8.1	Hmotnost každého dospělého kapustňáka, který měří 4,5 metru, činí 600 kilogramů.	☐	☐
8.2	Po dvacetiminutovém pobytu pod vodou se kapustňák musí na 5 minut vynořit nad hladinu.	☐	☐
8.3	Jak kapustňák, tak lenochod krátkokrký mají menší počet krčních obratlů, než je u savců běžné.	☐	☐
8.4	Vezmeme-li v potaz poměr mezi hmotností mozku a celkovou hmotností živočicha, pak většina savců má větší mozek než kapustňák.	☐	☐

1 bod

9 Která z následujících možností patří na vynechané místo (***) ve výchozím textu?**

- A) V teplejších měsících hledají možnost, jak se ochladit, a proto se přesouvají do polárních oblastí.
- B) V chladnějších měsících hledají možnost, jak se zahřát, a proto se přesouvají do polárních oblastí.
- C) V chladnějších měsících proto hledají možnost, jak se zahřát, a to například v blízkosti elektráren vypouštějících teplou vodu.
- D) V teplejších měsících proto hledají možnost, jak se ochladit, a to například v blízkosti elektráren vypouštějících studenou vodu.

1 bod

10 Ve které z následujících možností je uvedena dvojice slov, jež lze v kontextu výchozího textu považovat za antonyma?

(První slovo z každé dvojice pochází z výchozího textu a je v něm zapsáno velkými písmeny.)

- A) určitém – nejistém
- B) projde – nepronikne
- C) usnadňuje – ztěžuje
- D) ohrožených – statečných

11 Které z následujících tvrzení o zájmenech tučně vyznačených ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Každým z těchto zájmen je zastupováno podstatné jméno kapustňák.
- B) Ani jedním z těchto zájmen není zastupováno podstatné jméno kapustňák.
- C) Zájmenem **nim** je zastupováno jiné podstatné jméno než kapustňák, zájmenem **mu** je zastupováno podstatné jméno kapustňák.
- D) Zájmenem **nim** je zastupováno podstatné jméno kapustňák, zájmenem **mu** je zastupováno jiné podstatné jméno než kapustňák .

1 bod

12 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

(Číslice 7 se v některých případech správně čte jako *sedm* či *sedum*, v jiných jako *sedmi*. Úsek, v němž se nachází posuzovaná číslice, je ve výchozím textu podtržen.)

- A) Číslice 7 se jak v textu, tak ve větě Místo 7 už bohužel bylo obsazené má správně číst jako *sedmi*.
- B) Číslice 7 se jak v textu, tak ve větě Místo 7 už bohužel bylo obsazené má správně číst jako *sedm* či *sedum*.
- C) Číslice 7 se v textu má správně číst jako *sedmi*, ale ve větě Místo 7 už bohužel bylo obsazené se má správně číst jako *sedm* či *sedum*.
- D) Číslice 7 se v textu má správně číst jako *sedm* či *sedum*, ale ve větě Místo 7 už bohužel bylo obsazené se má správně číst jako *sedmi*.

1 bod

13 Která z následujících vět je zapsána pravopisně správně?

- A) Po shlédnutí nového českého filmu zavládlo v sále sklamání.
- B) Po shlédnutí nového českého filmu zavládlo v sále zklamání.
- C) Po zhlédnutí nového českého filmu zavládlo v sále sklamání.
- D) Po zhlédnutí nového českého filmu zavládlo v sále zklamání.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

Silnice byla mokrá kvůli rannímu dešti.

1 bod

14 Úsek podtržený ve výše uvedené větě jednoduché upravte tak, aby z věty vzniklo gramaticky správné souvětí obsahující dvě věty. Význam původní věty musí zůstat zachován.

Auto se nastartuje, když se stiskne toto tlačítko.

1 bod

- 15 Úsek podtržený ve výše uvedeném souvětí upravte tak, aby ze souvětí vznikla gramaticky správná věta jednoduchá. Význam původního souvětí musí zůstat zachován.

3 body

- 16 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby byla dodržena textová návaznost:

A) Byla totiž divoká a dost neposlušná. V téže knize se také dočetl, že jde patrně o „tvrdého psa s převládajícím vůdcovským pudem“ a že hlavním kritériem pro rozpoznávání tvrdého a měkkého psa je reakce zvířete na ostnatý obojek.

B) Po měsících výcviku ale usoudil, že jeho snažení je marné, a tak se konečně odhodlal a ostnatý obojek koupil.

C) Jakmile však vyšel z domu, Něha vyrazila vpřed, zcela lhostejná jak k jeho víře, tak k ostnům, a po celou procházku s ním smýkala úplně stejně jako kdykoli jindy. „Bohužel je jasné,“ řekl pak večer ženě, „že je to takzvaný tvrdý pes.“

D) Tvrdý pes ho prý snáší dobře. Snadno by se tedy dalo zjistit, o jaký typ psa v případě Něhy jde, tatínek ale před strašlivou jistotou upřednostňoval blaženou nevědomost a odmítal takový obojek pořídit.

E) Navzdory námitkám své ženy Kvidův otec přivedl domů půlroční fenku Něhu. Jak vyrůstala, tatínek znepokojeně zjišťoval, že ačkoli by podle kynologické příručky měla být fena „klidnější, ochotnější a ovladatelnější než pes“, u Něhy je tomu skoro naopak.

F) Prstem zkoušel jeho hroty, aby se ujistil, že jsou opravdu ostré. Když ho poté navlékl Něze na krk, věřil, že její tah tentokrát na vodítku neucítí.

(M. Viewegh, *Báječná léta pod psa*, upraveno)

16.1 _____

16.2 _____

16.3 _____

16.4 _____

16.5 _____

16.6 _____

17 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

- A) Z temného lesa se ozívaly hlasité povely myslivců.
- B) Podzimní dny se ohlásily nepříjemnými plískanicemi.
- C) O víkendu stovky nadšených turistů obdivovaly krásy města.
- D) Všechny děti se spravedlivě rozdělily o otcovy celoživotní úspory.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 18

Přijali mě na školu s rozšířenou výukou cizích jazyků. V červnu proběhla schůzka pro zákoné zástupce budoucích žáků 1. ročníku, na níž bylo řečeno, že se v září pojede na čtyřdenní výlet do Paříže! Když mi rodiče tu zprávu sdělili, byl jsem nadšený.

Třetí zářijový týden jsme se vydali na cestu. Ubytování bylo zajištěno na předměstí, za historickými památkami jsme proto cestovali metrem. Pařížské metro má nezaměnitelné kouzlo: během jízdy všudypřítomní hudebníci svými rozvernými písněmi vyloudily úsměvy na tvářích cestujících a tklivými šansony je dojali až k slzám.

S učiteli jsme se procházeli po nábřeží, zavítali do nejznámějších muzeí, vyjeli výtahem na vrchol Eiffelovy věže a z výšky téměř 300 metrů jsme si vychutnávali úžasný výhled. Zcela upřímně říkám, že jsem se do Paříže zamiloval. Díky pobytu jsme se také všichni sblížili.

max. 2 body**18 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.**

(Podtržené výrazy jsou zapsány správně. Ohebná slova zapište bezchybně ve stejném tvaru, ve kterém jsou užita v textu. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 19

Hloučky nedočkavých lidí postávaly před kinem. Všichni se náramně těšili na film jednoho z nejznámějších českých tvůrců, dosavadní režisérovy snímky byly totiž skvělé. Když ale promítání skončilo a filmoví fanoušci opouštěli sál, padaly kritické poznámky. Musím přiznat, že i mě tento film velice zklamal.

1 bod**19 Které z následujících tvrzení je pravdivé?**

- A) Ve výchozím textu je chyba v psaní předpon s /z .
- B) Ve výchozím textu je chyba v psaní skupin mě /mně .
- C) Ve výchozím textu je chyba v koncovce přídavného jména.
- D) Ve výchozím textu je chyba ve shodě přísudku s podmětem.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 20

Tak zásadní krizi, v níž se ocitla Česká republika, jsme nezažili několik posledních desetiletích. Restaurace i obchody jsou zavřené, chybí nám kulturní a sportovní vyžití, prezenční výuka je zrušena na všech typech škol. Rozšiřují se řady těch, kteří nemají prostředky na zabezpečení základních životních potřeb. Zdravotníci jsou na pokraji sil. Je přirozené, že jsme leckdy naštvaní a že už nechceme být nikým a v ničem omezováni. Důsledné dodržování všech opatření vyhlášená vládou je mnohdy skutečně vyčerpávající. Všem, kteří nám pomáhají zvládnout nelehkou situaci, i všem, kteří se chovají zodpovědně, patří velký dík.

max. 2 body

20

20.1 Najděte ve výchozím textu podstatné jméno, které se zde vyskytuje v chybně užitém tvaru, a napište ho v takovém tvaru, v němž má být v textu užito.

20.2 Najděte ve výchozím textu přídavné jméno, které se zde vyskytuje v chybně užitém tvaru, a napište ho v takovém tvaru, v němž má být v textu užito.

1 bod

21 Která z následujících vět není zapsána pravopisně správně?

- A) Odbyla mě dost nesmyslnou výmluvou.
- B) Nikdy se mi nelíbilo jeho vyzívavé chování.
- C) Adam si stále ještě nezvykl na změnu bydliště.
- D) Sára barvitě líčila problémy se ztraceným mobilem.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.

Konal(a) zkoušku

☐

Vyloučen(a)

☐

Nepřítomen(na) nebo nedokončil(a)

☐

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA NANEČISTO 9

24. 1. 2024

Jméno
a příjmeníEvidenční
číslo

Časový limit: 45 min.

DIDAKTICKÝ TEST - STRANA 1 - 2

1 A N

1.1 ☐ ☒1.2 ☐ ☒1.3 ☐ ☒1.4 ☐ ☒

A B C D

2 ☐ ☒ ☐ ☐3 ☐ ☐ ☐ ☒4 ☐ ☒ ☐ ☐5 ☐ ☐ ☐ ☒

6

6.1

je symbolem

6.2

skutečnosti
skupina

7

7.1

stavení
se proměnilo

7.2

zákoutí a potok
představují

8 A N

8.1 ☐ ☒8.2 ☐ ☒8.3 ☒ ☐8.4 ☒ ☐

A B C D

9 ☐ ☐ ☒ ☐10 ☐ ☐ ☒ ☐11 ☐ ☐ ☒ ☐12 ☐ ☐ ☒ ☐13 ☐ ☐ ☐ ☒

14

Silnice byla
mokrá, protože
ráno pršelo.

15

Auto se nastartuje
stisknutím tohoto
tlačítka.

16	A	B	C	D	E	F
16.1	☐	☐	☐	☐	☒	☐
16.2	☒	☐	☐	☐	☐	☐
16.3	☐	☐	☐	☒	☐	☐
16.4	☐	☒	☐	☐	☐	☐
16.5	☐	☐	☐	☐	☐	☒
16.6	☐	☐	☒	☐	☐	☐

	A	B	C	D
17	☒	☐	☐	☐

18

cizích
zákonně
vyloudili
upřímně

	A	B	C	D
19	☒	☐	☐	☐

20

20.1

desetiletí

20.2

vyhlášených

	A	B	C	D
21	☐	☒	☐	☐